

ตัวชี้วัดที่ 3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

การคิดรอบปี ปีการศึกษา

คำอธิบายตัวบ่งชี้

การบริการวิชาการเป็นภารกิจหลักอีกอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันควรคำนึงถึงกระบวนการในการให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายนำมาจัดทำแผนบริการวิชาการ ทั้งการบริการวิชาการที่ทำให้เกิดรายได้ และการบริการวิชาการที่สถาบันจัดทำเพื่อสร้างประโยชน์แก่ชุมชนหรือสังคม โดยมีการประเมินความสำเร็จของการบริการวิชาการ และนำมาจัดทำเป็นแผนการใช้ประโยชน์จนเกิดผลลัพธ์ที่สร้างความพึงพอใจต่อชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 - 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ

ผลการดำเนินงาน

1. กำหนดชุมชนหรือองค์กรเป้าหมายของการให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยมีความร่วมมือระหว่างคณะหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์มีการกำหนดชุมชนเป้าหมายที่จะพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาความยากจน และก่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยมีความร่วมมือระหว่างคณะและสถาบันวิจัยและพัฒนา (สวพ.) คือ ชุมชนบ้านหนองแวง โดยมีการประชุมผู้ดูแลงานบริการวิชาการระดับมหาวิทยาลัยและคณะเพื่อกำหนดชุมชนเป้าหมายและกำกับติดตามแผนการบริการวิชาการ ในวันที่ 15 พ.ค. 2560 ([มกส.3.1-1-1](#)) ที่ประชุมมีมติให้ชุมชนบ้านหนองแวง ต.หนองแวง อ.สมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ยังคงเป็นชุมชนเป้าหมายการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ต่อเนื่องมาจนถึงปีการศึกษา 2562 (ต่อเนื่องมาเป็นเวลา 3 ปี) โดยมหาวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนชุมชนบ้านหนองแวงอย่างต่อเนื่อง โดยให้ทุกคณะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาให้เป็นชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความต่อเนื่องของพื้นที่และสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาให้เกิดขึ้นในชุมชนดังกล่าว

2. จัดทำแผนบริการวิชาการโดยมีส่วนร่วมจากชุมชนหรือองค์การเป้าหมายที่กำหนดในข้อ 1

มหาวิทยาลัยมีการจัดทำแผนบริการวิชาการประจำปีการศึกษา 2562 โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการระดมสมองประเด็นการพัฒนาชุมชนในโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชน (ในวันที่ 25 พฤษภาคม 2560) ซึ่งมีประเด็นการพัฒนาชุมชนใน 7 ประเด็นคือ 1) อาหารปลอดภัย 2) การพึ่งตนเอง(เศรษฐกิจพอเพียง) 3) ผู้สูงอายุ 4) การจัดการขยะ 5) การพัฒนาอาชีพ 6) กฎหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และ 7) การพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิต

โดยการนำเอาประเด็นดังกล่าวมาจัดทำแผนบริการวิชาการปีการศึกษา 2562 ต่อเนื่องจากแผนปีการศึกษา 2561 ในโครงการหมู่บ้านต้นแบบมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหนองแวง อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ (มกส.3.1-2-1)

3. ชุมชนหรือองค์การเป้าหมายได้รับการพัฒนาและมีความเข้มแข็งที่มีหลักฐานที่ปรากฏชัดเจน

จากจุดเริ่มต้นตั้งแต่ปี 2554 ที่มหาวิทยาลัยได้ทำงานร่วมกับชุมชนบ้านหนองแวงพบว่าหนองแวงเป็นชุมชนกึ่งเมือง อยู่ใกล้ตัวอำเภอสมเด็จ ประกอบด้วย 3 หมู่ คือ หมู่ 1 หมู่ 9 และหมู่ 16 มีประชากร 1,839 คน จำนวน 406 ครัวเรือน คนในชุมชนส่วนใหญ่ทำอาชีพการเกษตร หน้าที่พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนา ส่วนช่วงหน้าแล้ง คนในชุมชน จะปลูกผักส่งขายให้กับตลาดในตัวอำเภอ ในช่วงแรกของการลงพื้นที่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเป็นการขับเคลื่อนชุมชนในประเด็นอาหารปลอดภัย และการจัดอบรมพัฒนาอาชีพด้านเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองและมีอาหารปลอดภัยไว้บริโภคในครัวเรือน แต่เนื่องจากปัจจุบันชุมชนท้องถิ่นของประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาหลายด้านที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น เป็นการยากที่จะใช้กระบวนการคิดหรือกระบวนการทัศน์แบบเดิม ๆ ในการเข้าแก้ปัญหาของชุมชน เพราะเราต่างกำลังก้าวเข้าสู่โลกยุคใหม่ (New World) ที่อยู่ในสถานะ VUCA (V- Volatility (ความผันผวนสูง) U-Uncertainty (สถานะที่มีความไม่แน่นอนสูง) C-Complexity (ความซับซ้อนที่มากขึ้นเรื่อย ๆ) และ A-Ambiguity (ความคลุมเครือ ไม่ชัดเจน ไม่สามารถคาดเดาผลที่จะเกิดขึ้นได้ชัดเจน)) ชุมชนหนองแวงก็ตกอยู่ในสถานะความยุ่งยากและซับซ้อนของปัญหาในชุมชนเช่นกัน ซึ่งจากการลงพื้นที่และประชุมร่วมกันในเวทีบริบทชุมชน พบว่า ชุมชนเกิดปัญหาขึ้นในหลายมิติ เช่น ปัญหาสารเคมีตกค้างในกระแสเลือดและในสภาพแวดล้อม ปัญหายาเสพติด น้ำเสีย ขยะ ปัญหาการทำเกษตร และผลิตภัณฑ์ของชุมชนไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น ซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญในการนำมาช่วยกันสร้างแผนพัฒนาชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ในปี 2561 มหาวิทยาลัยกับชุมชนได้ร่วมกันระดมสมองเพื่อหาเป้าหมายร่วมที่คนหนองแวงจะขับเคลื่อนร่วมกัน และเป็นประเด็นเกี่ยวข้องกับคนหนองแวงเกือบทุกครัวเรือน ซึ่งได้ข้อสรุปร่วมกันคือ “สร้างชุมชนต้นแบบหายจน” เพื่อสร้างชุมชนต้นแบบตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้วยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็งและมีความอย่างยั่งยืน (หาย

จนทางความคิด หายจนทางเศรษฐกิจ) มหาวิทยาลัยได้จัดโครงการหมู่บ้านต้นแบบ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหนองแวง อำเภอสวมเต๋อ จังหวัดกาฬสินธุ์เพื่อหาทางออกให้กับปัญหาให้กับชุมชน จึงได้ช่วยชุมชนหาหนิยามของคำว่า หายจน โดยคนหนองแวงแบ่งคำว่าหายจนเป็น 3 ด้าน คือ 1) การหายจนด้านสุขภาพ คือการมีสุขภาพดี มีอาหารปลอดภัยสารพิษบริโภคในครัวเรือน 2) หายจนด้านเศรษฐกิจ คือ การมีสัมมาชีพ มีการบริหารจัดการหนี้ได้ การปลดหนี้ และมีเงินออม และ 3) การหายจนด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม คือ การมีทรัพยากรป่าไม้ที่เพียงพอ และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าทุกมิติ การเป็นชุมชนจัดการขยะครบวงจร และการลดปัญหาด้านสังคม เช่นปัญหายาเสพติดในชุมชนให้ลดลงให้ได้ ทำให้เกิดแผนยุทธศาสตร์ชุมชน “ชุมชนต้นแบบหายจน” ขึ้น โดยแบ่งการพัฒนาเป็น 2 ส่วน คือ 1) ครอบครัต้นแบบหายจน ด้านสุขภาพ (11ตัวชี้วัด) ด้านเศรษฐกิจ (7 ตัวชี้วัด) สังคม และสิ่งแวดล้อม (4 ตัวชี้วัด) และ 2) พัฒนากลุ่มอาชีพ 3 กลุ่ม(1) กลุ่มอัทกแพงแบ่งปัน 2) กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก 3) กลุ่มรักสุขภาพ) ใน 3 ด้าน คือ การผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันคือ การสร้างชุมชนต้นแบบหายจน ซึ่งจากเวทีการลงพื้นที่ขับเคลื่อนตามแผนได้มีการสำรวจข้อมูลจำนวน 57 ครอบครัที่ยินดีเข้าร่วมเป็นครอบครัต้นแบบหายจนพบว่าครอบครัที่สามารถเป็นครอบครัต้นแบบหายจนในแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านสุขภาพ จำนวน 10 ครอบครั 2) ด้านเศรษฐกิจ จำนวน 1 ครอบครั (ครอบครัของศูนย์เรียนรู้ในชุมชน) และ 3) ด้านสิ่งแวดล้อม/สังคม จำนวน 6 ครอบครั และต่อมาในปีการศึกษา 2562 -2563 ประเทศไทย และทั่วโลกได้เกิดวิกฤตโรคระบาดของโรคโควิด 19 รวมถึงชุมชนหนองแวง ที่ทำให้เกิดวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจของคนในชุมชน และจากการประชุมปรับแผนงานขับเคลื่อนชุมชนหายจน ในวันที่ 28 พ.ค. 2563 ตามโครงการหมู่บ้านต้นแบบ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหนองแวง อำเภอสวมเต๋อ จังหวัดกาฬสินธุ์ (มกส.3.1-3-1) โดยมหาวิทยาลัยได้เชิญตัวแทนคณะจากทุกคณะ หน่วยงานรัฐ บางหน่วยงานที่ทำงานร่วมกับชุมชนมาระยะหนึ่ง คือ เกษตรอำเภอสวมเต๋อ ปศุสัตว์อำเภอสวมเต๋อ และปราชญ์ชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียง เข้ามาร่วมวางแผนการสร้างชุมชนหายจนในภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้น โดยมีแผนการขับเคลื่อนงานร่วมกันในปี 2563 คือ การสร้างตัวอย่างการพึ่งตนเองในมิติต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในชุมชน และขยายผลการพึ่งตนเองด้วยการช่วยเหลือพึ่งพากันในระดับชุมชน ผ่านฐานการเรียนรู้การพึ่งตนเอง 4 ฐานการเรียนรู้ คือ 1) ฐานการเรียนรู้ปลูกพืชผักพึ่งตนเองในครัวเรือน 2) ฐานการเรียนรู้พืชสมุนไพรพึ่งตนเองด้านสุขภาพ 3) ฐานการเรียนรู้ป่าครอบครัพึ่งตนเอง และ 4) ฐานการเรียนรู้ขยะวิทยาระดับชุมชน ซึ่งจะเป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิตในชุมชนที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และทรัพยากร เอื้อเพื่อแบ่งปันกันในชุมชน และสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการปฏิบัติโดยชุมชน

4. ชุมชนหรือองค์กรเป้าหมายดำเนินการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ชุมชนหนองแวงมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยชุมชนหนองแวงมีแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ในชุมชน จำนวน 3 แห่งที่สามารถเป็นแบบอย่างและให้คนในชุมชนสามารถเข้าไปศึกษาเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง คือ 1) แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านเพชรจันทร์ 2) แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง อดต.หนองแวง และ 3) แหล่งเรียนรู้เกษตรสวนกระแสด โดยในปี 2562 - 2563 ชุมชนได้ร่วมกันสร้างฐานการเรียนรู้จำนวน 4 ฐานขึ้นมาในชุมชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และทรัพยากรแบบเอื้อเฟื้อกัน

นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ได้ขอพระราชทานพระราชนุญาตสนองพระราชดำรินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และได้รับพระราชทานพระราชนุญาต ตามหนังสือพระราชทานพระราชนุญาตในการเข้าร่วมสนองพระราชดำรินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สช. ของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ตามประกาศที่ อพ.สช. 119/2559 นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะทำงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ โดยได้งบประมาณโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ทั้งสิ้น 1,086,600 บาท สามารถแบ่งเป็นการวิจัย บริการวิชาการและการพัฒนาบุคลากร โดยโครงการและงบประมาณด้านบริการวิชาการของ อพ.สช. มีดังนี้

(1) จัดทำฐานข้อมูลใบลานและจารึกภาคพื้นลุ่มน้ำป่าวสู่ระบบฐานข้อมูลดิจิทัล KSU Manuscript เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ตามกระแสพระราชดำริฯ มีงบประมาณดำเนินการ 80,000 บาท

(2) โครงการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มีงบประมาณดำเนินการ 26,600 บาท

(3) ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ สวนสมุนไพรพื้นบ้านมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีงบประมาณดำเนินการ 80,000 บาท (มกส.3.1-4-2)

5. สถาบันสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาชุมชนหรือองค์กรเป้าหมาย

มหาวิทยาลัยสร้างเครือข่าย ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐที่ทำงานร่วมกับชุมชนมาระยะหนึ่ง คือ เกษตรอำเภอสมเด็จ ปศุสัตว์อำเภอสมเด็จ และเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่ จำนวน 6 เครือข่าย คือ

1) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านสวนพอเพียง นายบุญโรม สุมลละ ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการแปรรูปข้าว และการทำนาอินทรีย์ บ้านหนองขาม ตำบลหนองแวง อำเภอสมเด็จ จ.กาฬสินธุ์

2) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านเห็ดอินทรีย์ นางสุนทรภรณ์ ภูษยัน ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการเพาะเห็ดอินทรีย์ และการตลาด บ้านหนองบัวโดน ตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

3) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงพอเซ็ด นายเซ็ด กมลภพ ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านเทคนิคการผลิตข้าว ธนาคาร์ตันไม้ และการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมู่ 11 ตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

4) ศูนย์เรียนรู้ด้านวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้าน นายบุญเลิศ ภูวิเลิศ ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านวัฒนธรรม ดนตรีพื้นบ้าน หมู่ 1 ตำบลภูแล่นช้าง อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์

5) เครือข่ายโรงเรียนผู้สูงอายุอำเภอสมเด็จ นายปราเสริฐ เคนสุโพธิ์ ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านผู้สูงอายุและงานสาธารณสุข หมู่ 2 ตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

6) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง นายทวี สุมุลละ ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการปลูกพืชผักอินทรีย์ผสมผสานสวนผลไม้ บ้านหนองขาม ตำบลหนองแวง อำเภอสมเด็จ จ.กาฬสินธุ์ เพื่อมาเป็นที่ปรึกษาในการสร้างฐานการเรียนรู้ในชุมชนและขับเคลื่อนชุมชนตามแผน และมีเครือข่ายภาคราชการจำนวน 2 คือเครือข่ายเกษตรอำเภอสมเด็จ และเครือข่ายปศุสัตว์อำเภอสมเด็จ ที่เป็นหน่วยงานร่วมพัฒนา โดย เกษตรอำเภอสมเด็จขับเคลื่อนในโครงการเกษตรอินทรีย์บ้านหนองแวง และการขับเคลื่อนกลุ่มฮักแพงแบ่งปัน ส่วนปศุสัตว์อำเภอสมเด็จขับเคลื่อนในกิจกรรมโครมตำบลหนองแวง และไก่ไขในครัวเรือนเพื่อการพึ่งตนเอง

6. ทุกคณะมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันตามข้อ 2 โดยมีจำนวนอาจารย์เข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของอาจารย์ทั้งหมดในสถาบัน ทั้งนี้ต้องมีอาจารย์มาจากทุกคณะ

มหาวิทยาลัยได้ประสานงานกับหน่วยงานในระดับคณะเพื่อให้อาจารย์จากทุกคณะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ที่ 0339/ 2561 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านต้นแบบมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหนองแวง อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ลงวันที่ 24 เมษายน 2561 (มกส.3.1-6-1) ตั้งแต่กระบวนการทำแผนร่วมกันกับชุมชน ร่วมกันปฏิบัติการช่วยเหลือชุมชน การติดตามประเมินผล และการให้คำปรึกษาในด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด ของกลุ่มอาชีพในชุมชน และในการวางแผนเพื่อการนำองค์ความรู้พัฒนาชุมชนต้นแบบหายจนมีองค์ความรู้จากทั้ง 6 คณะ จำนวน 14 องค์ความรู้ โดยมีอาจารย์เข้าร่วมโครงการ 1) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสุขภาพจำนวน 15 คน 2) คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน 2 คน 3) คณะบริหารศาสตร์จำนวน 15 คน 4) คณะศิลปศาสตร์ จำนวน 22 คน 5) คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 18 คน และ 6) คณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 9 คน รวมจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 27.36 จากอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริงทั้งหมด 296 คน

นอกจากนั้น ในปีการศึกษา 2562 พันธกิจด้านการบริการวิชาการแก่สังคมที่ทุกคณะมีส่วนร่วมและเป็นการบูรณาการกับการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ได้นำร่องในการจัดทำโครงการ “ยุวชนอาสา” ([มกส 3.1-6-3](#)) เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการปฏิบัติงานได้จริง นำองค์ความรู้ที่หลากหลาย ในสถาบันอุดมศึกษามาบูรณาการแก้ไขปัญหา พัฒนาชุมชนในมิติต่าง ๆ สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย และการสร้างนวัตกรรมสังคมที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ และเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนปฏิรูประบบการอุดมศึกษา ที่มุ่งไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทย โครงการ “ยุวชนอาสา” เป็นโครงการที่ทำร่วมกับชุมชน โดยมีนักศึกษา จากหลากหลายสาขาลงไปศึกษาวิเคราะห์ ประมวลผลชุมชน เพื่อนำมาวางโครงการและนำองค์ความรู้ที่หลากหลายในสถาบันอุดมศึกษา มาบูรณาการทำงานร่วมกับชุมชน ในการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาคุณภาพชีวิต ของคนในชุมชน โดยมีนักศึกษาจำนวน 8-10 คนต่อโครงการ และมีอาจารย์จากทุกคณะของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์เป็นที่ปรึกษาพร้อมกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศงานให้กับกลุ่มนักศึกษา ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ 1 ภาคการศึกษา จำนวน 80 - 100 โครงการ ลงชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย 80 - 100 ตำบล ซึ่งประสบปัญหาด้านความยากจน ความเหลื่อมล้ำ หรือปัญหาคุณภาพชีวิตในมิติต่าง ๆ ซึ่งในปีแรกของการดำเนินโครงการ “ยุวชนอาสา” ได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายคือจังหวัดกาฬสินธุ์ ระยะเวลาดำเนินโครงการ ยุวชนอาสา ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2562 - กันยายน 2563

ในการดำเนินโครงการยุวชนอาสา ระยะที่ 1 มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ จำนวน 314 คน เรียนในรายวิชาทั้งสายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสายสังคมศาสตร์ จำนวนกว่า 155 วิชา ที่ใช้ในการบูรณาการข้ามศาสตร์ใน 34 โครงการ โดยมีวัตถุประสงค์โครงการในภาพรวม คือ

1) เพื่อนำองค์ความรู้ที่หลากหลายในสถาบันอุดมศึกษามาบูรณาการแก้ไขปัญหา พัฒนาชุมชนในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และปัญหาคุณภาพชีวิต

2) สร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการปฏิบัติงานได้จริง

3) ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองและจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจากการดำเนินงานระยะแรกพบว่า 1) นักศึกษาได้เข้าไปรับรู้ปัญหาและแก้ไขปัญหาด้านความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำหรือปัญหาคุณภาพชีวิตในมิติต่าง ๆ ของจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เปลี่ยนชุมชนเป็นห้องเรียน นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติในสภาพพื้นที่จริง 3) เพิ่มศักยภาพให้กับนักศึกษา 4) นำนวัตกรรมต่อยอดเป็นผู้ประกอบการ เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน

ผลการประเมินตนเอง

ผลการประเมิน ปีที่แล้ว	เป้าหมาย	คะแนนประเมินตนเอง	บรรลุเป้าหมาย (✓, X)	เป้าหมาย ปีถัดไป
4 คะแนน	4 คะแนน	5 คะแนน	✓	5 คะแนน

รายการหลักฐาน

หมายเลข	หลักฐาน
มกส.3.1-1-1	การประชุมกำกับติดตามแผนบริการวิชาการ วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 (เพื่อความต่อเนื่องของพื้นที่)
มกส.3.1-2-1	แผนการบริการวิชาการเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ปีการศึกษา 2562
มกส.3.1-3-1	รายงานสรุปผลโครงการหมู่บ้านต้นแบบมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหนองแวง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดกาฬสินธุ์
มกส.3.1-4-1	รายงานผลความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
มกส.3.1-4-2	รายงานการดำเนินงานประจำปี 2562 โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มกส.3.1-5-1	รายงานผลการดำเนินงานเครือข่ายศูนย์เรียนรู้
มกส.3.1-6-1	คำสั่งมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ที่ 0339/ 2561
มกส.3.1-6-2	รายงานสรุปผลโครงการหมู่บ้านต้นแบบมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหนองแวง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดกาฬสินธุ์
มกส 3.1-6-3	รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการยุวชนอาสา ระยะที่ 1 พื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อสรุปผลการประเมินตนเอง

1. จุดแข็ง/แนวทางเสริมจุดแข็ง

1.1 มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนทำให้เกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจกันเป็นทิศทางการพัฒนาที่ทำให้เกิดความยั่งยืน

1.2 มหาวิทยาลัยมีองค์ความรู้ทางวิชาการเกือบทุกสาขาวิชาและมีความพร้อมในการถ่ายทอดสู่ชุมชนเป้าหมาย

2. จุดที่ควรพัฒนา/ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

2.1 ชุมชนมีปัญหาเกิดขึ้นมากมายทำให้การแก้ปัญหาต้องใช้เวลาและความอดทนร่วมกันระหว่างชุมชนกับมหาวิทยาลัย

2.2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือจำเป็นต้องมีการประสานงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสื่อมวลชน ในการร่วมสร้างชุมชน

3. วิธีปฏิบัติที่ดี/นวัตกรรม

3.1 การเรียนรู้ร่วมกันผ่านการปฏิบัติทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

3.2 ตัวอย่างความสำเร็จจริงในชุมชนจะเป็นแนวทางและทิศทางการทำงานให้กับคนในชุมชน

3.3 องค์ความรู้จากภูมิปัญญาของชุมชนและองค์ความรู้วิชาการจากมหาวิทยาลัยควรสร้างให้เกิดการบูรณาการเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน

ผู้รับผิดชอบ

<p>ผู้กำกับดูแลตัวบ่งชี้ :</p> <p>1. รองอธิการบดีด้านวิชาการ การวิจัย การบริการวิชาการ และการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา</p> <p>2. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา</p>	<p>ผู้จัดเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงานผลการดำเนินงาน :</p> <p>1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ ห้วยแสน</p> <p>2. นายนิത്യ นามวงษ์</p> <p>3. ว่าที่ร้อยตรีหญิงภาวิณี ไชยรักษ์</p> <p>4. นางสาวจุฬารัตน์ สุภีร์คำ</p>
--	--